

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 8. februar 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Christian Nikolaj Søberg
Sagsnr.: 2018-0037-0016
Dok.: 646824

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for blufærdighedskrænkelser og digitale sexkrænkelser) (L 115), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. januar 2018.

Søren Pape Poulsen

/

Ketilbjørn Hertz

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for blufærdighedskrænkelser og digitale sexkrænkelser) (L 115):

”Kan ministeren oplyse, hvad den gældende strafferamme er for blufærdighedskrænkelser og digitale sexkrænkelser, og kan ministeren oplyse den normale strafudmåling i typesager vedrørende blufærdighedskrænkelser og digitale sexkrænkelser?”

Svar:

1. Det følger af straffelovens § 232, at den, som ved uanstændigt forhold krænker blufærdighedskrænkelser, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller, hvis forholdet er begået over for et barn under 15 år, med bøde eller fængsel indtil 4 år.

1.1. Som det fremgår af pkt. 2.1.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, fungerer bestemmelsen som en generalklausul, der kan bringes i anvendelse på enhver seksuel handling af en vis grovere karakter, som ikke er omfattet af de øvrige bestemmelser i straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser, men som dog af domstolene findes at burde kunne mødes med straf.

Som eksempler på blufærdighedskrænkelser kan nævnes beføling, blotteri og beluring.

Beføling og blotteri er – som det fremgår af pkt. 2.1.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger – de oftest forekommende former for blufærdighedskrænkelser. Befølinger straffes typisk med fængsel, mens blotteri som udgangspunkt straffes med bødestraf i førstegangstilfælde.

1.2. Straffelovrådet har i sin betænkning om seksualforbrydelser (betænkning nr. 1534/2012) redegjort for strafniveauet i sager om blufærdighedskrænkelser.

For så vidt angår strafniveauet for befølinger anførte Straffelovrådet bl.a. følgende (betænkningens side 586):

”Befølinger straffes typisk med fængsel mellem 14 dage og 3 måneder, idet straffe på 4 eller 5 måneders fængsel dog også forekommer. Der forekommer både betingede og ubetingede straffe i spændet fra 14 dage til 3 måneder, men betinget straf er

hyppigere, når straffen fastsættes til 14 dage, end når straffen fastsættes højere. Ved straffens udmåling lægges navnlig vægt på befølingens karakter (hvor på kroppen, inden for/uden på tøjet osv.), om der er tale om enkeltstående eller gentagne tilfælde af befølinger samt på forholdet mellem gerningsmanden og forurettede (herunder om der er tale om ansættelsesforhold, familieforhold, patientforhold osv.).”

Det fremgår endvidere af Straffelovrådets betænkning (side 590), at trykte domme om andre former for blufærdighedskrænkelser end beføling og blotteri er sjældne, og at det derfor er vanskeligt at angive et typisk straffniveau, men der forekommer i hvert fald fængselsstraffe udmålt i dage (for andre former for blufærdighedskrænkelser end beføling og blotteri).

1.3. For så vidt angår straffniveauet for blotteri, fremgår det af pkt. 2.1.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at Rigsadvokaten i foråret 2017 har undersøgt straffniveauet i sager om blotteri. Rigsadvokatens gennemgang viste, at blufærdighedskrænkelser i form af blotteri i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffes med en bøde, som normalt ligger i niveauet 2.000-3.000 kr. Hvis der foreligger skærpende omstændigheder, kan der fastsættes en højere bøde. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis den forurettede er et barn, eller hvis der er flere forurettede eller flere forhold til samtidig pådømmelse. Hvis gerningsmanden f.eks. tidligere er straffet for blotteri, vil der ofte blive nedlagt påstand om frihedsstraf.

Rigsadvokaten har på baggrund af gennemgangen af straffniveauet udarbejdet retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand i sager om blotteri, som fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen om seksualforbrydelser. Det fremgår af disse retningslinjer, at der i sager om blotteri i førstegangstilfælde som udgangspunkt skal nedlægges påstand om en bøde på 2.000-3.000 kr., og hvis der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. hvis den forurettede er et barn, skal der nedlægges påstand om en skærpet bøde på 3.000-4.000 kr.

Det fremgår endvidere af retningslinjerne, at hvis forholdet er begået under særligt skærpende omstændigheder, kan anklagemyndigheden undtagelsesvist også i førstegangstilfælde nedlægge påstand om en kortere frihedsstraf. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis anklagemyndigheden vurderer, at der foreligger en række skærpende omstændigheder, sådan at der i givet fald ville blive tale om en bøde i størrelsesordenen omkring 10.000 kr.

Det fremgår endelig af retningslinjerne, at anklagemyndigheden i anden- og tredje gangstilfælde skal foretage en konkret vurdering af, om sagen skal afgøres

med bøde eller frihedsstraf. Der gælder således ikke et fast udgangspunkt, og anklagemyndigheden skal lægge vægt på karakteren og grovheden af tiltaltes forstraffe sammenholdt med den aktuelle overtrædelse. Anklagemyndigheden skal i tredjegangstilfælde som udgangspunkt nedlægge påstand om en kortere frihedsstraf.

1.4. Som det fremgår af pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, foreslås det med lovforslaget, at der generelt sker en fordobling af bødeniveauet for blotteri i forhold til i dag. Det betyder eksempelvis, at udgangspunktet for strafudmålingen i et førstegangstilfælde af blotteri, hvor der ikke foreligger skærpende omstændigheder, vil være en bøde på omkring 5.000 kr. Det betyder også, at udgangspunktet for strafudmålingen i et førstegangstilfælde af blotteri, hvor der foreligger skærpende omstændigheder – f.eks. hvor kränkelsen er sket over for et barn – men hvor der ikke er grundlag for frihedsstraf, vil være en bøde på omkring 7.500 kr.

For at sikre sammenhæng på området forudsættes det, at der også i de tilfælde, hvor gerningsmanden idømmes bødestraf for andre former for blufærdighedskrænkelser end blotteri, generelt sker en fordobling af bødestraffen i forhold til i dag.

Der er med lovforslaget ikke tilsigtet nogen ændring i strafudmålingsniveauet ved anvendelse af frihedsstraf.

2. Det følger af straffelovens § 264 d, at den, der uberettiget videregivet meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvor meddelelsen eller billedet vedrører en afdød person.

Straffelovens § 264 d kriminaliserer bl.a. digitale sexkrænkelser.

2.1. Som det fremgår af pkt. 2.2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er "digitale sexkrænkelser" ikke nærmere defineret i straffeloven eller retspraksis, men sigter imidlertid normalt til situationer, hvor der sker deling eller offentliggørelse – ofte via internettet eller mms – af nøgenbilleder, herunder billeder eller videoer med et seksuelt/pornografisk indhold, uden samtykke fra den afbildede person.

Videregivelse af nøgenbilleder, herunder billeder eller videoer med et seksuelt/pornografisk indhold, af identificerbare personer over 18 år uden samtykke udgør i almindelighed en overtrædelse af straffelovens § 264 d om uberettiget videregivelse af meddelelser og billeder vedrørende en andens private forhold. Der vil også efter omstændighederne være tale om en overtrædelse af straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser i forhold til den afbildede.

2.2. Som det fremgår af pkt. 2.2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, følger det af Rigsadvokatmeddelelsen om digitale sexkrænkelser, at udgangspunktet for strafpåstanden er fængsel, men at den konkrete strafpåstand skal afhænge af sagens nærmere omstændigheder. Det fremgår endvidere, at der – når der er tale om, at et eller nogle få nøgenbilleder deles f.eks. via internettet – skal tages udgangspunkt i en strafpåstand på fængsel i 30-40 dage. Er der tale om mange billeder, er karakteren af billederne grovere, eller er videregivelsen sket i et større omfang, skal der nedlægges påstand om en skærpet straf, ligesom der undtagelsesvist kan nedlægges påstand om en lavere straf, f.eks. hvis tiltalte er under 18 år, og der er tale om videregivelse af et enkelt billede, som ikke har en grov karakter, til en eller få personer.

2.3. Som det fremgår af pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, foreslås det med lovforslaget at indsætte et stk. 2 i § 264 d med et strafmaksimum på fængsel indtil 2 år, som skal omfatte overtrædelser af bestemmelsen begået under særligt skærpende omstændigheder, herunder grovere sager om digitale sexkrænkelser.

Der lægges i forlængelse heraf op til, at der sker en forhøjelse af straffen for de overtrædelser af § 264 d, der efter forslaget omfattes af den foreslåede stk. 2. Det forudsættes i den forbindelse, at der skal ske en gennemgående forhøjelse af straffen med en tredjedel i forhold til den straf, der i dag ville blive fastsat af domstolene. På baggrund af den variation, som de forskelligartede sager om overtrædelse af straffelovens § 264 d, herunder digitale sexkrænkelser, har, er det ikke muligt at angive et bestemt strafniveau. Som eksempel kan dog nævnes, at der med forslaget lægges op til, at en sag om en digital sexkrænkelser i form af udbredelse af et eller få nøgenbilleder på internettet i en større kreds af personer vil skulle straffes med mindst 60 dages fængsel.